

Rafał Wojciechowski

doktor nauk prawnych, adiunkt na WPAiE Uniwersytetu Wrocławskiego

Przepisy niemieckiego Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu arbitrażowym. Przekład z wprowadzeniem

Niemiecki Kodeks postępowania cywilnego został uchwalony 30.1.1877 r., a wszedł w życie 1.10.1879 r. Od początku zawierał przepisy o sędzie polubownym, które wyróżniały się poszanowaniem autonomii woli stron. Obok uregulowań austriackich z końca XIX w. rozwiązania niemieckie stały się podstawą dla polskich przepisów o sędzie polubownym, zawartych w Kodeksie postępowania cywilnego z 29.11.1930 r., obowiązującym od 1.1.1933 r. Większość wprowadzonych wtedy przepisów o sędzie polubownym znalazła się następnie w nadal obowiązującym polskim Kodeksie postępowania cywilnego z 17.11.1964 r. Stąd wynikała też daleko idąca odpowiedniość polskich i zachodnioeuropejskich uregulowań sądownictwa polubownego także w okresie PRL.

Podstawowe znaczenie dla obecnego kształtu niemieckich uregulowań sądownictwa arbitrażowego ma ustawa modelowa opracowana przez Komisję Międzynarodowego Prawa Handlowego ONZ (UNCITRAL) i zalecona w 1985 r. Państwom Członkowskim przez Zgromadzenie Ogólne tej organizacji jako wzorzec dla krajowych regulacji problematyki arbitrażowej. W ciągu ponad dwudziestu lat oddziaływania tego modelu wiele państw przyjęło go do swoich porządków prawnych, należą do nich także Niemcy (1997 r.) i Polska (2004 r.). W ten sposób nadal występuje odpowiedniość ogólnego kształtu i bardzo wielu przepisów szczegółowych między polskimi i niemieckimi uregulowaniami arbitrażowymi.

Najnowsza niemiecka regulacja sądownictwa arbitrażowego, oparta na ustawie modelowej UNCITRAL, pochodzi z 22.12.1997 r. Została ona umieszczona zgodnie z tradycją w 10. księdze ustawy procesowej. Zachowuje dość wiernie podstawowy schemat ustawy modelowej UNCITRAL. Również w zakresie terminologii zbieżność z modelem międzynarodowym jest znaczna. Liczne przepisy należą więc do norm *iuris dispositivi* i są opatrzone zastrzeżeniem „jeżeli strony nie postanowią inaczej”. W zasadzie zapewne

krócej byłoby sformułować pewne ograniczenia i zakazy, zarazem dopuszczając pozostałe możliwe porozumienia stron, jednak poprzez wprowadzenie licznych przepisów ustawy modelowej uzyskano znaczącą komplementarność z innymi jurysdykcjami. Podobnie jak przed nowelizacją z 1997 r. przepisy niemieckiej ustawy procesowej mają zastosowanie zarówno do arbitrażu krajowego, jak i międzynarodowego, co stanowi jedną z wielu analogii wobec rozwiązań przyjętych także w Polsce.

Zadaniem przekładu jest przede wszystkim oddanie treści oryginału w odpowiedniej szacie językowej. W przypadku tekstu normatywnego należy zatem dokonać rozmaitych wyborów terminologicznych. Z jednej strony istnieją określone schematy oddawania pewnych zależności treściowych w niemieckim języku prawnym, z drugiej – polski ustawodawca także ma swoje utarte zwyczaje językowe. Autor przekładu poszukiwał najczęściej kompromisu, choć czasem decydował się na pozostawienie pewnych cech swoistych języka oryginału. Dla przykładu język polskich kodyfikacji prawa prywatnego starannie unika czasownika „musieć”, tymczasem w niemieckiej ustawie procesowej słowo „*müssen*” występuje nierzadko. Wprawdzie więc powiedzenie, że pismo „musi” zawierać jakąś treść, jest odległe od polskiego zwyczaju językowego, jednak zachowanie tego słowa pozwala uwydatnić swoiste cechy niemieckiego języka prawnego bez najmniejszej nawet utraty znaczenia danego zdania.

Najistotniejszym wyborem terminologicznym dokonany przez autora tłumaczenia wydaje się konsekwentny przekład rzeczownika „*Schiedsrichter*” jako „arbitr” oraz przymiotnika „*schiedsrichterlich*” jako „arbitrażowy”. W ten sposób nie znalazły wprawdzie zastosowania tradycyjne polskie terminy „sąd polubowny” oraz „sędzia sądu polubownego” (ten ostatni w KPC tylko w art. 1169 § 1), jednak osiągnięto pewną spójność terminologiczną. Jej skutkiem jest także przekład „*Schiedsvereinbarung*” jako „zapis arbitrażowy”, bo dzięki temu „*Schiedsabrede*” to samodzielna „umowa arbitrażowa”, a „*Schiedsklausel*” to „klauzula arbitrażowa”. Oczywiście jest to swoisty kompromis pomiędzy tradycyjną terminologią a potrzebą zachowania konsekwencji dla celów przekładu.

Zehntes Buch der Zivilprozessordnung

Dziesiąta księga Kodeksu postępowania cywilnego

Schiedsrichterliches Verfahren

Postępowanie arbitrażowe

Erster Abschnitt

Allgemeine Vorschriften

Rozdział pierwszy

Przepisy ogólne

§ 1025

Anwendungsbereich

Zakres stosowania

(1) Die Vorschriften dieses Buches sind anzuwenden, wenn der Ort des schiedsrichterlichen Verfahrens im Sinne des § 1043 Abs. 1 in Deutschland liegt.

(1) Przepisy niniejszej księgi stosuje się, jeżeli miejsce postępowania arbitrażowego w rozumieniu § 1043 ust. 1 znajduje się w Niemczech.

(2) Die Bestimmungen der §§ 1032, 1033 und 1050 sind auch dann anzuwenden, wenn der Ort des schiedsrichterlichen Verfahrens im Ausland liegt oder noch nicht bestimmt ist.

(2) Postanowienia §§ 1032, 1033 i 1050 stosuje się także, jeżeli miejsce postępowania arbitrażowego znajduje się za granicą lub jeszcze nie zostało ustalone.

(3) Solange der Ort des schiedsrichterlichen Verfahrens noch nicht bestimmt ist, sind die deutschen Gerichte für die Ausübung der in §§ 1034, 1035, 1037 und 1038 bezeichneten gerichtlichen Aufgaben zuständig, wenn der Beklagte oder der Kläger seinen Sitz oder seinen gewöhnlichen Aufenthalt in Deutschland hat.

(3) Dopóki miejsce postępowania arbitrażowego nie jest ustalone, do wykonywania zadań sądu oznaczonych w §§ 1034, 1035, 1037 i 1038 właściwe są sądy niemieckie, jeżeli pozwany albo powód ma w Niemczech swoją siedzibę albo miejsce stałego pobytu.

(4) Für die Anerkennung und Vollstreckung ausländischer Schiedssprüche gelten die §§ 1061 bis 1065.

(4) Uznania i wykonania wyroków zagranicznych sądów arbitrażowych dotyczą §§ 1061 do 1065.

§ 1026

Umfang gerichtlicher Tätigkeit

Zakres czynności sądu

Ein Gericht darf in den in §§ 1025 bis 1061 geregelten Angelegenheiten nur tätig werden, soweit dieses Buch es vorsieht.

W sprawach uregulowanych w §§ 1025–1061 sąd może dokonywać czynności tylko wtedy, gdy przewiduje to niniejsza księga.

§ 1027

Verlust des Rügerechts

Utrata prawa do podniesienia zarzutu

Ist einer Bestimmung dieses Buches, von der die Parteien abweichen können, oder einem vereinbarten Erfordernis des schiedsrichterlichen Verfahrens nicht entsprochen worden, so kann eine Partei, die den Mangel nicht unverzüglich oder innerhalb einer

dafür vorgesehenen Frist rügt, diesen später nicht mehr geltend machen. Dies gilt nicht, wenn der Partei der Mangel nicht bekannt war.

Jeżeli uchybiono postanowieniu tej księgi w sprawie, co do której strony mogą umówić się inaczej albo uchybiono uzgodnionym przez strony wymogom postępowania arbitrażowego, wtedy strona, która nie podniosła zarzutu przeciwko temu uchybieniu niezwłocznie lub w przewidzianym w tym celu terminie, nie może później podnieść takiego zarzutu. To nie obowiązuje, jeżeli uchybienie nie było znane stronom.

§ 1028

Empfang schriftlicher Mitteilungen bei unbekanntem Aufenthalt

Przyjęcie zawiadomień pisemnych przy nieznanym miejscu pobytu

(1) Ist der Aufenthalt einer Partei oder einer zur Entgegennahme berechtigten Person unbekannt, gelten, sofern die Parteien nichts anderes vereinbart haben, schriftliche Mitteilungen an dem Tag als empfangen, an dem sie bei ordnungsgemäßer Übermittlung durch Einschreiben gegen Rückschein oder auf eine andere Weise, welche den Zugang an der letztbekannten Postanschrift oder Niederlassung oder dem letztbekanntesten gewöhnlichen Aufenthalt des Adressaten belegt, dort hätten empfangen werden können.

(1) Jeżeli miejsce pobytu strony albo osoby upoważnionej do odbioru pism jest nieznane, uważa się, jeżeli strony nie postanowiły inaczej, pisemne zawiadomienia za doręczone w dniu, w którym doszłyby one do adresata przy pomocy przesyłki nadanej za zwrotnym poświadczeniem odbioru albo w inny sposób, który poświadcza dotarcie do ostatnio znanego adresu pocztowego lub siedziby, lub ostatniego znanego miejsca stałego pobytu adresata, gdzie mogłyby być odebrane.

(2) Absatz 1 ist auf Mitteilungen in gerichtlichen Verfahren nicht anzuwenden.

(2) Ustępu 1 nie stosuje się do doręczeń w postępowaniu sądowym.

Zweiter Abschnitt

Schiedsvereinbarung

Rozdział drugi

Zapis arbitrażowy

§ 1029

Begriffsbestimmung

Określenie pojęcia

(1) Schiedsvereinbarung ist eine Vereinbarung der Parteien, alle oder einzelne Streitigkeiten, die zwischen ihnen in Bezug auf ein bestimmtes Rechtsverhältnis vertraglicher oder nichtvertraglicher Art entstanden sind oder künftig entstehen, der Entsche-

idung durch ein Schiedsgericht zu unterwerfen.

(1) Zapis arbitrażowy jest umową stron o poddanie rozstrzygnięciu sądu arbitrażowego wszystkich albo pojedynczych sporów, które powstały lub powstaną w przyszłości między nimi w odniesieniu do stosunku prawnego o charakterze umownym lub bezumownym.

(2) Eine Schiedsvereinbarung kann in Form einer selbständigen Vereinbarung (Schiedsabrede) oder in Form einer Klausel in einem Vertrag (Schiedsklausel) geschlossen werden.

(2) Zapis arbitrażowy może być zawarty w formie samodzielnej umowy (umowa arbitrażowa) albo w formie klauzuli w umowie (klauzula arbitrażowa).

§ 1030

Schiedsfähigkeit

Zdolność arbitrażowa

(1) Jeder vermögensrechtliche Anspruch kann Gegenstand einer Schiedsvereinbarung sein. Eine Schiedsvereinbarung über nichtvermögensrechtliche Ansprüche hat insoweit rechtliche Wirkung, als die Parteien berechtigt sind, über den Gegenstand des Streites einen Vergleich zu schließen.

(1) Przedmiotem zapisu arbitrażowego może być każde roszczenie majątkowe. Zapis na sąd arbitrażowy co do roszczeń niemajątkowych ma skutek prawny w zakresie, w jakim strony są uprawnione do zawarcia ugody co do przedmiotu sporu.

(2) Eine Schiedsvereinbarung über Rechtsstreitigkeiten, die den Bestand eines Mietverhältnisses über Wohnraum im Inland betreffen, ist unwirksam. Dies gilt nicht, soweit es sich um Wohnraum der in § 549 Abs. 2 Nr. 1 bis 3 des Bürgerlichen Gesetzbuchs bestimmten Art handelt.

(2) Nieważny jest zapis arbitrażowy co do sporów prawnych, które dotyczą istnienia stosunku najmu lokalu mieszkalnego w kraju. Przepisu tego nie stosuje się, jeżeli chodzi o lokal mieszkalny określony w § 549 ust. 2 nr 1 do 3 Kodeksu cywilnego.

(3) Gesetzliche Vorschriften außerhalb dieses Buches, nach denen Streitigkeiten einem schiedsrichterlichen Verfahren nicht oder nur unter bestimmten Voraussetzungen unterworfen werden dürfen, bleiben unberührt.

(3) Pozostają nienaruszone przepisy ustawowe spoza tej księgi, według których pewne spory nie mogą być poddane postępowaniu arbitrażowemu lub mogą być poddane tylko po spełnieniu określonych przesłanek.

§ 1031

Form der Schiedsvereinbarung

Forma zapisu arbitrażowego

(1) Die Schiedsvereinbarung muss entweder in einem von den Parteien unterzeichneten Dokument oder in zwischen ihnen gewechselten Schreiben, Fernkopien, Telegrammen oder anderen Formen der Nachrichtenübermittlung, die einen Nachweis der Vereinbarung sicherstellen, enthalten sein.

(1) Zapis arbitrażowy musi być zawarty albo w dokumencie podpisanym przez strony, albo w wymienionych przez nie pismach, telefaksach, telegramach, albo innych formach przekazywania wiadomości, które stanowią dowód zawarcia zapisu.

(2) Die Form des Absatzes 1 gilt auch dann als erfüllt, wenn die Schiedsvereinbarung in einem von der einen Partei der anderen Partei oder von einem Dritten beiden Parteien übermittelten Dokument enthalten ist und der Inhalt des Dokuments im Fall eines nicht rechtzeitig erfolgten Widerspruchs nach der Verkehrssitte als Vertragsinhalt angesehen wird.

(2) Uznaje się wymóg formy przewidzianej w ustępie 1 za wypełniony także wtedy, gdy zapis arbitrażowy jest zawarty w piśmie przekazanym przez jedną stronę drugiej stronie albo przez osobę trzecią obydwu stronom, a treść pisma, w przypadku nieterminowo wniesionego sprzeciwu, będzie uważana według zwyczajów obrotu za treść umowy.

(3) Nimmt ein den Formerfordernissen der Absätze 1 oder 2 entsprechender Vertrag auf ein Dokument Bezug, das eine Schiedsklausel enthält, so begründet dies eine Schiedsvereinbarung, wenn die Bezugnahme dergestalt ist, dass sie diese Klausel zu einem Bestandteil des Vertrages macht.

(3) Jeżeli jeden z wymogów formy przewidzianej w ustępach 1 lub 2 w odpowiedniej umowie odnosi się do dokumentu, który zawiera klauzulę arbitrażową, stanowi to zapis arbitrażowy, jeżeli odniesienie jest tak ukształtowane, że czyni ono tę klauzulę częścią składową umowy.

(4) Eine Schiedsvereinbarung wird auch durch die Begebung eines Konnossements begründet, in dem ausdrücklich auf die in einem Chartervertrag enthaltene Schiedsklausel Bezug genommen wird.

(4) Zapis arbitrażowy powstaje także przez wydanie konosamentu, w którym znajduje się wyraźne odniesienie do klauzuli arbitrażowej zawartej w umowie czarterowej.

(5) Schiedsvereinbarungen, an denen ein Verbraucher beteiligt ist, müssen in einer von den Parteien eigenhändig unterzeichneten Urkunde enthalten sein. Die schriftliche Form nach Satz 1 kann durch elektronische Form nach § 126a des Bürgerlichen Gesetzbuches ersetzt werden. Andere Vereinbarungen als solche, die sich auf das schiedsrichterliche Verfahren beziehen, darf die Urkunde oder das elektronische Dokument nicht enthalten; dies gilt nicht bei notarieller Beurkundung.

(5) Zapisy arbitrażowe, w których bierze udział konsument, muszą być zawarte w dokumencie podpisanym własnoręcznie przez strony. Forma pisemna według zdania

I może być zastąpiona przez formę elektroniczną według § 126a Kodeksu cywilnego. Żadne inne porozumienia poza tymi, które odnoszą się do postępowania arbitrażowego, nie mogą być zawarte ani w dokumencie, ani w dokumencie elektronicznym; nie ma to zastosowania w odniesieniu do aktu notarialnego.

(6) Der Mangel der Form wird durch die Einlassung auf die schiedsgerichtliche Verhandlung zur Hauptsache geheilt.

(6) Niezachowanie przepisanej formy jest konwalidowane przez wdanie się w spór co do istoty sprawy przed sądem arbitrażowym.

§ 1032

Schiedsvereinbarung und Klage vor Gericht

Zapis arbitrażowy i powództwo przed sądem

(1) Wird vor einem Gericht Klage in einer Angelegenheit erhoben, die Gegenstand einer Schiedsvereinbarung ist, so hat das Gericht die Klage als unzulässig abzuweisen, sofern der Beklagte dies vor Beginn der mündlichen Verhandlung zur Hauptsache rügt, es sei denn, das Gericht stellt fest, dass die Schiedsvereinbarung nichtig, unwirksam oder undurchführbar ist.

(1) Jeżeli do sądu został wniesiony pozew w sprawie, która jest przedmiotem zapisu arbitrażowego, sąd odrzuci pozew jako niedopuszczalny, o ile pozwany podniesie zarzut przed rozpoczęciem postępowania co do istoty sprawy, chyba że sąd ustali, że zapis arbitrażowy jest nieważny, bezskuteczny lub niemożliwy do wykonania.

(2) Bei Gericht kann bis zur Bildung des Schiedsgerichts Antrag auf Feststellung der Zulässigkeit oder Unzulässigkeit eines schiedsrichterlichen Verfahrens gestellt werden.

(2) Aż do ukonstytuowania się sądu arbitrażowego można złożyć w sądzie wniosek o ustalenie dopuszczalności albo niedopuszczalności postępowania arbitrażowego.

(3) Ist ein Verfahren im Sinne des Absatzes 1 oder 2 anhängig, kann ein schiedsrichterliches Verfahren gleichwohl eingeleitet oder fortgesetzt werden und ein Schiedsspruch ergehen.

(3) Jeżeli przed sądem toczy się postępowanie w rozumieniu ustępu 1 albo 2, postępowanie arbitrażowe może być rozpoczęte lub kontynuowane i może być wydany wyrok arbitrażowy.

§ 1033

Schiedsvereinbarung und einstweilige gerichtliche Maßnahmen

Zapis na sąd arbitrażowy i tymczasowe środki sądowe

Eine Schiedsvereinbarung schließt nicht aus, dass ein Gericht vor oder nach Beginn des schiedsrichterlichen Verfahrens auf Antrag einer Partei eine vorläufige oder sichernde Maßnahme in Bezug auf den Streitgegenstand des schiedsrichterlichen Verfahrens

anordnet.

Zapis arbitrażowy nie wyklucza, że sąd przed lub po rozpoczęciu postępowania arbitrażowego, na wniosek strony, zarządzi środek tymczasowy lub zabezpieczający w odniesieniu do przedmiotu sporu postępowania arbitrażowego.

Dritter Abschnitt
Bildung des Schiedsgerichts

Rozdział trzeci

Utworzenie sądu arbitrażowego

§ 1034

Zusammensetzung des Schiedsgerichts

Skład sądu arbitrażowego

(1) Die Parteien können die Anzahl der Schiedsrichter vereinbaren. Fehlt eine solche Vereinbarung, so ist die Zahl der Schiedsrichter drei.

(1) Strony mogą uzgodnić liczbę arbitrów. W razie braku takiego uzgodnienia powołuje się sąd arbitrażowy w składzie trzech arbitrów.

(2) Gibt die Schiedsvereinbarung einer Partei bei der Zusammensetzung des Schiedsgerichts ein Übergewicht, das die andere Partei benachteiligt, so kann diese Partei bei Gericht beantragen, den oder die Schiedsrichter abweichend von der erfolgten Ernennung oder der vereinbarten Ernennungsregelung zu bestellen. Der Antrag ist spätestens bis zum Ablauf von zwei Wochen, nachdem der Partei die Zusammensetzung des Schiedsgerichts bekannt geworden ist, zu stellen. § 1032 Abs. 3 gilt entsprechend.

(2) Jeżeli zapis arbitrażowy daje przy tworzeniu sądu arbitrażowego jednej ze stron przewagę, która upośledza drugą stronę, wtedy ta strona może wnosić przed sądem, aby powołał arbitra lub arbitrów, odbiegając od powołania już dokonanego albo od ustalonych między stronami zasad mianowania arbitrów. Wniosek taki należy złożyć przed upływem dwóch tygodni, od kiedy stronie wnoszącej stał się znany skład sądu arbitrażowego. § 1032 ustęp 3 stosuje się odpowiednio.

§ 1035

Bestellung der Schiedsrichter

Powołanie sędziów polubownych

(1) Die Parteien können das Verfahren zur Bestellung des Schiedsrichters oder der Schiedsrichter vereinbaren.

(1) Strony mogą uzgodnić sposób postępowania w celu powołania arbitra lub arbitrów.

(2) Sofern die Parteien nichts anderes vereinbart haben, ist eine Partei an die durch sie erfolgte Bestellung eines Schiedsrichters gebunden, sobald die andere Partei die Mitt-

eilung über die Bestellung empfangen hat.

(2) Jeżeli strony nie postanowiły inaczej, strona jest związana dokonaniem przez siebie powołaniem arbitra, skoro tylko druga strona poweźmie wiadomość o tym powołaniu.

(3) Fehlt eine Vereinbarung der Parteien über die Bestellung der Schiedsrichter, wird ein Einzelschiedsrichter, wenn die Parteien sich über seine Bestellung nicht einigen können, auf Antrag einer Partei durch das Gericht bestellt. In schiedsrichterlichen Verfahren mit drei Schiedsrichtern bestellt jede Partei einen Schiedsrichter; diese beiden Schiedsrichter bestellen den dritten Schiedsrichter, der als Vorsitzender des Schiedsgerichts tätig wird. Hat eine Partei den Schiedsrichter nicht innerhalb eines Monats nach Empfang einer entsprechenden Aufforderung durch die andere Partei bestellt oder können sich die beiden Schiedsrichter nicht binnen eines Monats nach ihrer Bestellung über den dritten Schiedsrichter einigen, so ist der Schiedsrichter auf Antrag einer Partei durch das Gericht zu bestellen.

(3) W razie braku porozumienia stron co do powołania arbitrów, sąd na wniosek strony powoła arbitra jedyne, jeżeli strony nie mogą się porozumieć co do jego powołania. W postępowaniu arbitrażowym z trzema arbitrami każda strona powołuje jednego arbitra; ci dwaj arbitrzy powołują trzeciego arbitra, który działa jako przewodniczący sądu arbitrażowego. Jeżeli strona nie powołała arbitra w ciągu miesiąca od otrzymania odpowiedniego żądania drugiej strony albo jeżeli dwaj arbitrzy powołani przez strony nie mogą w ciągu miesiąca od swojego powołania porozumieć się co do powołania trzeciego arbitra, to arbitra powołuje sąd na wniosek jednej ze stron.

(4) Haben die Parteien ein Verfahren für die Bestellung vereinbart und handelt eine Partei nicht entsprechend diesem Verfahren oder können die Parteien oder die beiden Schiedsrichter eine Einigung entsprechend diesem Verfahren nicht erzielen oder erfüllt ein Dritter eine ihm nach diesem Verfahren übertragene Aufgabe nicht, so kann jede Partei bei Gericht die Anordnung der erforderlichen Maßnahmen beantragen, sofern das vereinbarte Bestellungsverfahren zur Sicherung der Bestellung nichts anderes vorsieht.

(4) Jeżeli strony uzgodniły sposób powołania arbitrów i jedna ze stron postępuje niezgodnie z tymi ustaleniami albo strony lub obydwaj arbitrzy nie mogą osiągnąć porozumienia w sprawie powołania arbitra zgodnie z ustaleniami, wtedy każda strona może przed sądem wnosić o zarządzenie niezbędnych środków, o ile uzgodniony sposób powołania arbitrów nie przewiduje inaczej.

(5) Das Gericht hat bei der Bestellung eines Schiedsrichters alle nach der Parteivereinbarung für den Schiedsrichter vorgeschriebenen Voraussetzungen zu berücksichtigen und allen Gesichtspunkten Rechnung zu tragen, die die Bestellung eines unabhängigen und unparteiischen Schiedsrichters sicherstellen. Bei der Bestellung eines Einzelschiedsrichters oder eines dritten Schiedsrichters hat das Gericht auch die Zweckmäßigkeit der

Bestellung eines Schiedsrichters mit einer anderen Staatsangehörigkeit als derjenigen der Parteien in Erwägung zu ziehen.

(5) Sąd przy powoływaniu arbitra bierze pod uwagę wszystkie przesłanki przewidziane w porozumieniu stron oraz wszystkie inne względy, które zapewniają powołanie niezależnego i bezstronnego arbitra. Przy powołaniu arbitra jedyne lub trzeciego arbitra sąd powinien wziąć pod uwagę także celowość powołania arbitra o innej przynależności państwowej niż przynależność państwowa stron.

§ 1036

Ablehnung eines Schiedsrichters

Wyłączenie sędziego polubownego

(1) Eine Person, der ein Schiedsrichteramt angetragen wird, hat alle Umstände offen zu legen, die Zweifel an ihrer Unparteilichkeit oder Unabhängigkeit wecken können. Ein Schiedsrichter ist auch nach seiner Bestellung bis zum Ende des schiedsrichterlichen Verfahrens verpflichtet, solche Umstände den Parteien unverzüglich offen zu legen, wenn er sie ihnen nicht schon vorher mitgeteilt hat.

(1) Osoba, której proponuje się urząd arbitra, powinna ujawnić wszystkie okoliczności mogące budzić wątpliwości co do jej bezstronności lub niezależności. Arbitr jest także zobowiązany od swojego ustanowienia aż do zakończenia postępowania arbitrażowego bezzwłocznie ujawniać stronom okoliczności mogące budzić wątpliwości co do jego bezstronności lub niezależności, których nie oznajmił im wcześniej.

(2) Ein Schiedsrichter kann nur abgelehnt werden, wenn Umstände vorliegen, die berechtigte Zweifel an seiner Unparteilichkeit oder Unabhängigkeit aufkommen lassen, oder wenn er die zwischen den Parteien vereinbarten Voraussetzungen nicht erfüllt. Eine Partei kann einen Schiedsrichter, den sie bestellt oder an dessen Bestellung sie mitgewirkt hat, nur aus Gründen ablehnen, die ihr erst nach der Bestellung bekannt geworden sind.

(2) Arbitr może być wyłączony tylko wtedy, gdy ujawnią się okoliczności, które nasuwają uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności lub niezależności, albo gdy nie spełnia przesłanek uzgodnionych między stronami. Strona może arbitra, którego ustanowiła lub przy którego ustanowieniu współdziałała, wyłączyć tylko z powodów, które stały się jej znane dopiero po powołaniu tego arbitra.

§ 1037

Ablehnungsverfahren

Postępowanie o wyłączenie arbitra

(1) Die Parteien können vorbehaltlich des Absatzes 3 ein Verfahren für die Ablehnung eines Schiedsrichters vereinbaren.

(1) Strony mogą uzgodnić tryb postępowania o wyłączenie arbitra z zastrzeżeniem ustępu 3.

(2) Fehlt eine solche Vereinbarung, so hat die Partei, die einen Schiedsrichter ablehnen will, innerhalb von zwei Wochen, nachdem ihr die Zusammensetzung des Schiedsgerichts oder ein Umstand im Sinne des § 1036 Abs. 2 bekannt geworden ist, dem Schiedsgericht schriftlich die Ablehnungsgründe darzulegen. Tritt der abgelehnte Schiedsrichter von seinem Amt nicht zurück oder stimmt die andere Partei der Ablehnung nicht zu, so entscheidet das Schiedsgericht über die Ablehnung.

(2) W razie braku takiego uzgodnienia strona, która chce wyłączyć arbitra, powinna w ciągu dwóch tygodni, po zapoznaniu się ze składem sądu arbitrażowego albo gdy ujawniła się okoliczność w rozumieniu § 1036 ust. 2, przedłożyć przyczyny wyłączenia sądowi arbitrażowemu. Jeżeli wyłączony arbiter nie ustępuje z urzędu albo druga strona nie zgadza się na wyłączenie, wtedy sąd arbitrażowy rozstrzyga o wyłączeniu.

(3) Bleibt die Ablehnung nach dem von den Parteien vereinbarten Verfahren oder nach dem in Absatz 2 vorgesehenen Verfahren erfolglos, so kann die ablehnende Partei innerhalb eines Monats, nachdem sie von der Entscheidung, mit der die Ablehnung verweigert wurde, Kenntnis erlangt hat, bei Gericht eine Entscheidung über die Ablehnung beantragen; die Parteien können eine andere Frist vereinbaren. Während ein solcher Antrag anhängig ist, kann das Schiedsgericht einschließlich des abgelehnten Schiedsrichters das schiedsrichterliche Verfahren fortsetzen und einen Schiedsspruch erlassen.

(3) Jeżeli wyłączenie pozostaje bezskuteczne po uzgodnionym przez strony postępowaniu lub według postępowania określonego w ustępie 2, wtedy strona zamierzająca do wyłączenia arbitra w ciągu jednego miesiąca od powzięcia wiadomości o rozstrzygnięciu, w którym odmówiono wyłączenia arbitra, może domagać się przed sądem rozstrzygnięcia o wyłączeniu arbitra; strony mogą ustalić także inny termin. Podczas gdy taki wniosek jest rozpatrywany, sąd arbitrażowy, włącznie z arbitrem, którego dotyczy postępowanie o wyłączenie, może kontynuować postępowanie arbitrażowe i wydać wyrok arbitrażowy.

§ 1038

Untätigkeit oder Unmöglichkeit der Aufgabenerfüllung

Bezczytność albo niemożliwość spełnienia zadań

(1) Ist ein Schiedsrichter rechtlich oder tatsächlich außerstande, seine Aufgaben zu erfüllen, oder kommt er aus anderen Gründen seinen Aufgaben in angemessener Frist nicht nach, so endet sein Amt, wenn er zurücktritt oder wenn die Parteien die Beendigung seines Amtes vereinbaren. Tritt der Schiedsrichter von seinem Amt nicht zurück oder können sich die Parteien über dessen Beendigung nicht einigen, kann jede Partei bei Gericht eine Entscheidung über die Beendigung des Amtes beantragen.

(1) Jeżeli arbiter nie jest w stanie prawnie lub faktycznie wypełniać swoich zadań albo nie spełnia swoich zadań w stosownym terminie, jego urząd kończy się, gdy sam ustąpi z urzędu albo gdy strony tak postanowią. Jeżeli arbiter nie ustępuje z urzędu lub strony nie mogą porozumieć się co do zakończenia jego urzędu, każda strona może wnosić w sądzie o rozstrzygnięcie co do zakończenia urzędu arbitra.

(2) Tritt ein Schiedsrichter in den Fällen des Absatzes 1 oder des § 1037 Abs. 2 zurück oder stimmt eine Partei der Beendigung des Schiedsrichteramtes zu, so bedeutet dies nicht die Anerkennung der in Absatz 1 oder § 1036 Abs. 2 genannten Rücktrittsgründe.

(2) Ustąpienie arbitra w przypadkach określonych w ustępie 1 lub § 1037 ust. 2 lub zgoda strony na zakończenie urzędu arbitra nie oznacza uznania przyczyn ustąpienia wyliczonych w ustępie 1 lub w § 1036 ust. 2.

§ 1039

Bestellung eines Ersatzschiedsrichters

Ustanowienie arbitra zastępczego

(1) Endet das Amt eines Schiedsrichters nach den §§ 1037, 1038 oder wegen seines Rücktritts vom Amt aus einem anderen Grund oder wegen der Aufhebung seines Amtes durch Vereinbarung der Parteien, so ist ein Ersatzschiedsrichter zu bestellen. Die Bestellung erfolgt nach den Regeln, die auf die Bestellung des zu ersetzenden Schiedsrichters anzuwenden waren.

(1) Jeżeli urząd arbitra kończy się według §§ 1037, 1038 albo z powodu jego ustąpienia z urzędu z innej przyczyny lub z powodu zniesienia jego urzędu przez porozumienie stron, wtedy powołuje się arbitra zastępczego. Powołanie następuje według zasad, które mają zastosowanie do powołania arbitra, którego należy zastąpić.

(2) Die Parteien können eine abweichende Vereinbarung treffen.

(2) Strony mogą zawrzeć odmienne porozumienie.

Vierter Abschnitt

Zuständigkeit des Schiedsgerichts

Rozdział czwarty

Właściwość sądu arbitrażowego

§ 1040

Befugnis des Schiedsgerichts zur Entscheidung über die eigene Zuständigkeit

Uprawnienie sądu arbitrażowego do rozstrzygnięcia o swojej właściwości

(1) Das Schiedsgericht kann über die eigene Zuständigkeit und im Zusammenhang hiermit über das Bestehen oder die Gültigkeit der Schiedsvereinbarung entscheiden. Hierbei ist eine Schiedsklausel als eine von den übrigen Vertragsbestimmungen unab-

hängige Vereinbarung zu behandeln.

(1) Sąd polubowny może rozstrzygać o swojej właściwości i w związku z tym o istnieniu lub o ważności zapisu arbitrażowego. Klauzulę arbitrażową należy przy tym traktować jako porozumienie niezależne od pozostałych postanowień umownych.

(2) Die Rüge der Unzuständigkeit des Schiedsgerichts ist spätestens mit der Klagebeantwortung vorzubringen. Von der Erhebung einer solchen Rüge ist eine Partei nicht dadurch ausgeschlossen, dass sie einen Schiedsrichter bestellt oder an der Bestellung eines Schiedsrichters mitgewirkt hat. Die Rüge, das Schiedsgericht überschreite seine Befugnisse, ist zu erheben, sobald die Angelegenheit, von der dies behauptet wird, im schiedsrichterlichen Verfahren zur Erörterung kommt. Das Schiedsgericht kann in beiden Fällen eine spätere Rüge zulassen, wenn die Partei die Verspätung genügend entschuldigt.

(2) Zarzut niewłaściwości sądu arbitrażowego należy podnieść najpóźniej w odpowiedzi na pozew. Po podniesieniu takiego zarzutu strona nie jest wykluczona od powołania arbitra lub uczestnictwa w jego powołaniu. Zarzut przekroczenia uprawnień przez sąd arbitrażowy można podnieść, o ile okoliczność, z której zarzut ten jest wywodzony, wchodzi pod rozagę w postępowaniu arbitrażowym. Sąd arbitrażowy może w obydwu przypadkach dopuszczać późniejsze zarzuty, gdy strona wystarczająco usprawiedliwi opóźnienie.

(3) Hält das Schiedsgericht sich für zuständig, so entscheidet es über eine Rüge nach Absatz 2 in der Regel durch Zwischenentscheid. In diesem Fall kann jede Partei innerhalb eines Monats nach schriftlicher Mitteilung des Entscheids eine gerichtliche Entscheidung beantragen. Während ein solcher Antrag anhängig ist, kann das Schiedsgericht das schiedsrichterliche Verfahren fortsetzen und einen Schiedsspruch erlassen.

(3) Jeżeli sąd arbitrażowy uznaje się za właściwy, wtedy rozstrzyga on o zarzucie przewidzianym w ustępie 2 z zasady w formie orzeczenia wstępnego. W tym przypadku każda ze stron może w ciągu miesiąca od otrzymania pisemnego rozstrzygnięcia żądać rozstrzygnięcia sądowego. Podczas gdy taki wniosek jest rozpatrywany, sąd arbitrażowy może kontynuować swoje postępowanie i wydać wyrok arbitrażowy.

§ 1041

Maßnahmen des einstweiligen Rechtsschutzes

Środki tymczasowej ochrony prawnej

(1) Haben die Parteien nichts anderes vereinbart, so kann das Schiedsgericht auf Antrag einer Partei vorläufige oder sichernde Maßnahmen anordnen, die es in Bezug auf den Streitgegenstand für erforderlich hält. Das Schiedsgericht kann von jeder Partei im Zusammenhang mit einer solchen Maßnahme angemessene Sicherheit verlangen.

(1) Jeżeli strony nie uzgodniły inaczej, sąd arbitrażowy może na wniosek jednej z nich zarządzać środkami tymczasowymi lub zabezpieczającymi, które uważa za konieczne w

odniesieniu do przedmiotu sporu. Sąd polubowny może żądać od każdej strony w związku z takimi środkami odpowiedniego zabezpieczenia.

(2) Das Gericht kann auf Antrag einer Partei die Vollziehung einer Maßnahme nach Absatz 1 zulassen, sofern nicht schon eine entsprechende Maßnahme des einstweiligen Rechtsschutzes bei einem Gericht beantragt worden ist. Es kann die Anordnung abweichend fassen, wenn dies zur Vollziehung der Maßnahme notwendig ist.

(2) Sąd może dopuścić na wniosek strony wykonanie środka ochrony prawnej w rozumieniu ustępu 1, o ile nie został już wcześniej w sądzie złożony wniosek o odpowiedni środek tymczasowej ochrony prawnej. Może on odpowiednio zmodyfikować zarządzenie, gdy jest to niezbędne do wykonania tego środka ochrony prawnej.

(3) Auf Antrag kann das Gericht den Beschluss nach Absatz 2 aufheben oder ändern.

(3) Na wniosek sąd może znieść albo zmienić postanowienie wydane według ustępu 2.

(4) Erweist sich die Anordnung einer Maßnahme nach Absatz 1 als von Anfang an ungerechtfertigt, so ist die Partei, welche ihre Vollziehung erwirkt hat, verpflichtet, dem Gegner den Schaden zu ersetzen, der ihm aus der Vollziehung der Maßnahme oder dadurch entsteht, dass er Sicherheit leistet, um die Vollziehung abzuwenden. Der Anspruch kann im anhängigen schiedsrichterlichen Verfahren geltend gemacht werden.

(4) Jeżeli okaże się, że zarządzenie środka ochrony prawnej według ustępu 1 było od początku nieusprawiedliwione, wtedy strona, która uzyskała jego wykonanie, jest zobowiązana wynagrodzić przeciwnikowi szkody, które zostały mu wyrządzone z powodu wykonania tego środka ochrony prawnej lub z tego powodu, że dał on zabezpieczenie, aby uniknąć wykonania środka ochrony prawnej. Takie roszczenie może zostać podniesione w toczącym się postępowaniu arbitrażowym.

Fünfter Abschnitt

Durchführung des schiedsrichterlichen Verfahrens

Rozdział piąty

Prowadzenie postępowania arbitrażowego

§ 1042

Allgemeine Verfahrensregeln

Ogólne zasady postępowania

(1) Die Parteien sind gleich zu behandeln. Jeder Partei ist rechtliches Gehör zu gewähren.

(1) Strony powinny być traktowane równoprawnie. Każdej stronie należy zapewnić wysłuchanie przez sąd arbitrażowy.

(2) Rechtsanwälte dürfen als Bevollmächtigte nicht ausgeschlossen werden.

(2) Nie można wykluczyć adwokatów jako pełnomocników.

(3) Im Übrigen können die Parteien vorbehaltlich der zwingenden Vorschriften die-

ses Buches das Verfahren selbst oder durch Bezugnahme auf eine schiedsrichterliche Verfahrensordnung regeln.

(3) Poza tym strony mogą regulować postępowanie arbitrażowe samodzielnie lub przez powołanie się na regulamin postępowania arbitrażowego przy zachowaniu wiążących przepisów tej księgi.

(4) Soweit eine Vereinbarung der Parteien nicht vorliegt und dieses Buch keine Regelung enthält, werden die Verfahrensregeln vom Schiedsgericht nach freiem Ermessen bestimmt. Das Schiedsgericht ist berechtigt, über die Zulässigkeit einer Beweiserhebung zu entscheiden, diese durchzuführen und das Ergebnis frei zu würdigen.

(4) O ile nie ma porozumienia stron i ta księga nie zawiera żadnych uregulowań, zasady postępowania przed sądem arbitrażowym będą ustalane według swobodnego uznania. Sąd arbitrażowy jest upoważniony do rozstrzygania o dopuszczalności przeprowadzenia dowodu, do jego przeprowadzenia oraz do swobodnej oceny wyniku dowodu.

§ 1043

Ort des schiedsrichterlichen Verfahrens

Miejsce postępowania arbitrażowego

(1) Die Parteien können eine Vereinbarung über den Ort des schiedsrichterlichen Verfahrens treffen. Fehlt eine solche Vereinbarung, so wird der Ort des schiedsrichterlichen Verfahrens vom Schiedsgericht bestimmt. Dabei sind die Umstände des Falles einschließlich der Eignung des Ortes für die Parteien zu berücksichtigen.

(1) Strony mogą zawrzeć porozumienie co do miejsca postępowania arbitrażowego. W razie braku takiego porozumienia miejsce postępowania arbitrażowego zostanie określone przez sąd arbitrażowy. Należy przy tym uwzględnić okoliczności danego przypadku, a w szczególności dogodność miejsca dla stron.

(2) Haben die Parteien nichts anderes vereinbart, so kann das Schiedsgericht ungeachtet des Absatzes 1 an jedem ihm geeignet erscheinenden Ort zu einer mündlichen Verhandlung, zur Vernehmung von Zeugen, Sachverständigen oder der Parteien, zur Beratung zwischen seinen Mitgliedern, zur Besichtigung von Sachen oder zur Einsichtnahme in Dokumente zusammentreten.

(2) Jeżeli strony nie postanowiły inaczej, sąd arbitrażowy może, nie zważając na ustęp 1, odbyć posiedzenie w każdym dogodnym dla siebie miejscu w celu przeprowadzenia ustnego postępowania, przesłuchania świadków, biegłych lub stron, narady arbitrów, oględzin rzeczy albo przejrzenia dokumentów.

§ 1044

Beginn des schiedsrichterlichen Verfahrens

Wszczęcie postępowania arbitrażowego

Haben die Parteien nichts anderes vereinbart, so beginnt das schiedsrichterliche Verfahren über eine bestimmte Streitigkeit mit dem Tag, an dem der Beklagte den Antrag, die Streitigkeit einem Schiedsgericht vorzulegen, empfangen hat. Der Antrag muss die Bezeichnung der Parteien, die Angabe des Streitgegenstandes und einen Hinweis auf die Schiedsvereinbarung enthalten.

Jeżeli strony nie postanowiły inaczej, postępowanie arbitrażowe co do określonego sporu rozpoczyna się w dniu, w którym pozwany otrzymał wezwanie na arbitraż. Wezwanie musi zawierać określenie stron, wskazanie przedmiotu sporu oraz wskazanie zapisu arbitrażowego.

§ 1045

Verfahrenssprache

Język postępowania

(1) Die Parteien können die Sprache oder die Sprachen, die im schiedsrichterlichen Verfahren zu verwenden sind, vereinbaren. Fehlt eine solche Vereinbarung, so bestimmt hierüber das Schiedsgericht. Die Vereinbarung der Parteien oder die Bestimmung des Schiedsgerichts ist, sofern darin nichts anderes vorgesehen wird, für schriftliche Erklärungen einer Partei, mündliche Verhandlungen, Schiedssprüche, sonstige Entscheidungen und andere Mitteilungen des Schiedsgerichts maßgebend.

(1) Strony mogą uzgodnić język albo języki, które należy stosować w postępowaniu arbitrażowym. Jeżeli brakuje takiego porozumienia, wtedy postanawia o tym sąd arbitrażowy. Porozumienie stron lub postanowienie sądu arbitrażowego jest wiążące, o ile nie przewiduje się nic innego dla pisemnych oświadczeń strony, ustnych czynności procesowych, wyroków arbitrażowych, pozostałych rozstrzygnięć oraz innych komunikatów sądu arbitrażowego.

(2) Das Schiedsgericht kann anordnen, dass schriftliche Beweismittel mit einer Übersetzung in die Sprache oder die Sprachen versehen sein müssen, die zwischen den Parteien vereinbart oder vom Schiedsgericht bestimmt worden sind.

(2) Sąd arbitrażowy może zarządzić, że pisemne środki dowodowe muszą być opatrzone przekładem na język lub języki, które uzgodniły strony albo które określił sąd arbitrażowy.

§ 1046

Klage und Klagebeantwortung

Pozew i odpowiedź na pozew

(1) Innerhalb der von den Parteien vereinbarten oder vom Schiedsgericht bestimmten Frist hat der Kläger seinen Anspruch und die Tatsachen, auf die sich dieser Anspruch stützt, darzulegen und der Beklagte hierzu Stellung zu nehmen. Die Parteien können dabei alle ihnen erheblich erscheinenden Dokumente vorlegen oder andere

Beweismittel bezeichnen, derer sie sich bedienen wollen.

(1) W terminie określonym przez strony lub przez sąd arbitrażowy powód powinien przedstawić swoje roszczenie oraz okoliczności, które je uzasadniają, a pozwany zająć wobec nich stanowisko. Strony mogą przy tym przedłożyć wszystkie dokumenty, które uważają za istotne, albo określić pozostałe środki dowodowe, którymi chcą się posługiwać.

(2) Haben die Parteien nichts anderes vereinbart, so kann jede Partei im Laufe des schiedsrichterlichen Verfahrens ihre Klage oder ihre Angriffs- und Verteidigungsmittel ändern oder ergänzen, es sei denn, das Schiedsgericht lässt dies wegen Verspätung, die nicht genügend entschuldigt wird, nicht zu.

(2) Jeżeli strony nie umówiły nic innego, to każda ze stron może w toku postępowania arbitrażowego zmieniać i uzupełniać swoje powództwo lub środki zaczepne lub obronne, chyba że sąd arbitrażowy nie zezwoli na to z powodu opóźnienia, które nie jest wystarczająco usprawiedliwione.

(3) Absätze 1 und 2 gelten für die Widerklage entsprechend.

(3) Ustępy 1 i 2 stosuje się odpowiednio dla powództwa wzajemnego.

§ 1047

Mündliche Verhandlung und schriftliches Verfahren

Rozprawa ustna i postępowanie pisemne

(1) Vorbehaltlich einer Vereinbarung der Parteien entscheidet das Schiedsgericht, ob mündlich verhandelt werden soll oder ob das Verfahren auf der Grundlage von Dokumenten und anderen Unterlagen durchzuführen ist. Haben die Parteien die mündliche Verhandlung nicht ausgeschlossen, hat das Schiedsgericht eine solche Verhandlung in einem geeigneten Abschnitt des Verfahrens durchzuführen, wenn eine Partei es beantragt.

(1) Z zastrzeżeniem porozumienia stron sąd arbitrażowy rozstrzyga, czy postępowanie będzie ustne, czy też postępowanie zostanie przeprowadzone na podstawie dokumentów i innych materiałów. Jeżeli strony nie wykluczyły postępowania ustnego, sąd arbitrażowy powinien przeprowadzić takie postępowanie w dogodnej fazie postępowania, gdy zażąda tego jedna ze stron.

(2) Die Parteien sind von jeder Verhandlung und jedem Zusammentreffen des Schiedsgerichts zu Zwecken der Beweisaufnahme rechtzeitig in Kenntnis zu setzen.

(2) Strony powinny otrzymać w odpowiednim czasie wiadomość o każdej rozprawie oraz o każdym posiedzeniu sądu arbitrażowego podjętym w celu przeprowadzenia dowodów.

(3) Alle Schriftsätze, Dokumente und sonstigen Mitteilungen, die dem Schiedsgericht von einer Partei vorgelegt werden, sind der anderen Partei, Gutachten und andere schriftliche Beweismittel, auf die sich das Schiedsgericht bei seiner Entscheidung stützen

kann, sind beiden Parteien zur Kenntnis zu bringen.

(3) Wszystkie notatki, pisma i pozostałe informacje, które sądowi arbitrażowemu są przedkładane przez jedną stronę, powinny być podawane do wiadomości drugiej strony; opinie biegłych oraz inne pisemne środki dowodowe, na których może oprzeć się sąd arbitrażowy w swoim rozstrzygnięciu, powinny być podawane do wiadomości obydwu stronom.

§ 1048

Säumnis einer Partei

Opieszałość strony

(1) Versäumt es der Kläger, seine Klage nach § 1046 Abs. 1 einzureichen, so beendet das Schiedsgericht das Verfahren.

(1) Sąd arbitrażowy zamyka postępowanie, jeżeli powód zaniedbuje wniesienia pozwu według § 1046 ust. 1.

(2) Versäumt es der Beklagte, die Klage nach § 1046 Abs. 1 zu beantworten, so setzt das Schiedsgericht das Verfahren fort, ohne die Säumnis als solche als Zugeständnis der Behauptungen des Klägers zu behandeln.

(2) Jeżeli pozwany zaniedbuje dokonania odpowiedzi na pozew według § 1046 ust. 1, sąd arbitrażowy kontynuuje postępowanie bez uznawania tej opieszałości za przyznanie twierdzeń powoda.

(3) Versäumt es eine Partei, zu einer mündlichen Verhandlung zu erscheinen oder innerhalb einer festgelegten Frist ein Dokument zum Beweis vorzulegen, so kann das Schiedsgericht das Verfahren fortsetzen und den Schiedsspruch nach den vorliegenden Erkenntnissen erlassen.

(3) Jeżeli strona zaniedbuje stawiennictwa na rozprawie ustnej lub przedłożenia dokumentu jako dowodu w ustalonym terminie, sąd arbitrażowy może kontynuować postępowanie i wydać wyrok arbitrażowy na podstawie zebranego materiału dowodowego.

(4) Wird die Säumnis nach Überzeugung des Schiedsgerichts genügend entschuldigt, bleibt sie außer Betracht. Im Übrigen können die Parteien über die Folgen der Säumnis etwas anderes vereinbaren.

(4) Opieszałość nie jest brana pod uwagę, jeżeli w przekonaniu sądu arbitrażowego jest wystarczająco usprawiedliwiona. Zresztą strony mogą inaczej postanowić o skutkach opieszałości.

§ 1049

Vom Schiedsgericht bestellter Sachverständiger

Biegły powołany przez sąd arbitrażowy

(1) Haben die Parteien nichts anderes vereinbart, so kann das Schiedsgericht einen

oder mehrere Sachverständige zur Erstattung eines Gutachtens über bestimmte vom Schiedsgericht festzulegende Fragen bestellen. Es kann ferner eine Partei auffordern, dem Sachverständigen jede sachdienliche Auskunft zu erteilen oder alle für das Verfahren erheblichen Dokumente oder Sachen zur Besichtigung vorzulegen oder zugänglich zu machen.

(1) Jeżeli strony nie postanowiły inaczej, sąd arbitrażowy może powołać jednego lub więcej biegłych do wydania opinii co do zagadnień określonych przez sąd arbitrażowy. Może on także żądać, aby strona udzieliła biegłemu wszelkich stosownych wyjaśnień albo przedłożyła lub umożliwiła dostęp do wszystkich istotnych dla postępowania dokumentów lub rzeczy.

(2) Haben die Parteien nichts anderes vereinbart, so hat der Sachverständige, wenn eine Partei dies beantragt oder das Schiedsgericht es für erforderlich hält, nach Erstattung seines schriftlichen oder mündlichen Gutachtens an einer mündlichen Verhandlung teilzunehmen. Bei der Verhandlung können die Parteien dem Sachverständigen Fragen stellen und eigene Sachverständige zu den streitigen Fragen aussagen lassen.

(2) Jeżeli strony nie postanowiły inaczej, biegły, jeżeli strona tego zażąda lub gdy sąd arbitrażowy uzna to za konieczne, po wydaniu swojej pisemnej lub ustnej opinii, powinien wziąć udział w rozprawie ustnej. Podczas rozprawy strony mogą zadawać biegłemu pytania oraz dopuszczać w kwestiach spornych wypowiedzi biegłych powołanych przez same strony.

(3) Auf den vom Schiedsgericht bestellten Sachverständigen sind die §§ 1036, 1037 Abs. 1 und 2 entsprechend anzuwenden.

(3) Do biegłych powołanych przez sąd arbitrażowy §§ 1036, 1037 ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

§ 1050

Gerichtliche Unterstützung bei der Beweisaufnahme und sonstige richterliche Handlungen

Pomoc sądowa przy przeprowadzaniu dowodu i inne czynności sądowe

Das Schiedsgericht oder eine Partei mit Zustimmung des Schiedsgerichts kann bei Gericht Unterstützung bei der Beweisaufnahme oder die Vornahme sonstiger richterlicher Handlungen, zu denen das Schiedsgericht nicht befugt ist, beantragen. Das Gericht erledigt den Antrag, sofern es ihn nicht für unzulässig hält, nach seinen für die Beweisaufnahme oder die sonstige richterliche Handlung geltenden Verfahrensvorschriften. Die Schiedsrichter sind berechtigt, an einer gerichtlichen Beweisaufnahme teilzunehmen und Fragen zu stellen.

Sąd arbitrażowy lub strona za zgodą sądu arbitrażowego może wnioskować w sądzie o pomoc w przeprowadzeniu dowodu lub przedsięwzięcie innych czynności sądowych, do których sąd arbitrażowy nie jest upoważniony. Sąd rozpoznaje wnioski, o ile

nie uzna go za niedopuszczalny, według przepisów o przeprowadzaniu dowodów lub obowiązujących przepisów o innych czynnościach sądowych. Arbitrzy są uprawnieni do wzięcia udziału i zadawania pytań w postępowaniu dowodowym prowadzonym przez sąd.

Sechster Abschnitt
Schiedsspruch und Beendigung des Verfahrens
Rozdział szósty
Wyrok arbitrażowy i zakończenie postępowania

§ 1051

Anwendbares Recht

Stosowane prawo

(1) Das Schiedsgericht hat die Streitigkeit in Übereinstimmung mit den Rechtsvorschriften zu entscheiden, die von den Parteien als auf den Inhalt des Rechtsstreits anwendbar bezeichnet worden sind. Die Bezeichnung des Rechts oder der Rechtsordnung eines bestimmten Staates ist, sofern die Parteien nicht ausdrücklich etwas anderes vereinbart haben, als unmittelbare Verweisung auf die Sachvorschriften dieses Staates und nicht auf sein Kollisionsrecht zu verstehen.

(1) Sąd arbitrażowy rozstrzyga spór zgodnie z przepisami prawa, które strony wskażą jako odnoszące się do istoty sporu. Określenie prawa lub porządku prawnego określonego państwa, o ile strony wyraźnie nie postanowiły inaczej, należy rozumieć jako bezpośrednie powołanie się na przepisy prawa materialnego tego państwa, a nie na jego prawo kolizyjne.

(2) Haben die Parteien die anzuwendenden Rechtsvorschriften nicht bestimmt, so hat das Schiedsgericht das Recht des Staates anzuwenden, mit dem der Gegenstand des Verfahrens die engsten Verbindungen aufweist.

(2) Jeżeli strony nie określiły przepisów prawa, które należy stosować, sąd arbitrażowy powinien stosować prawo tego państwa, z którym przedmiot postępowania wykazuje najbliższy związek.

(3) Das Schiedsgericht hat nur dann nach Billigkeit zu entscheiden, wenn die Parteien es ausdrücklich dazu ermächtigt haben. Die Ermächtigung kann bis zur Entscheidung des Schiedsgerichts erteilt werden.

(3) Sąd arbitrażowy rozstrzyga według słuszności tylko wtedy, gdy strony wyraźnie go do tego upoważniły. Upoważnienie może być udzielone aż do rozstrzygnięcia sądu arbitrażowego.

(4) In allen Fällen hat das Schiedsgericht in Übereinstimmung mit den Bestimmungen des Vertrages zu entscheiden und dabei bestehende Handelsbräuche zu berücksichtigen.

(4) We wszystkich przypadkach sąd arbitrażowy powinien rozstrzygać zgodnie z postanowieniami umowy oraz uwzględniać istniejące zwyczaje handlowe.

§ 1052

Entscheidung durch ein Schiedsrichterkollegium

Rozstrzygnięcie przez kolegium arbitrów

(1) Haben die Parteien nichts anderes vereinbart, so ist in schiedsrichterlichen Verfahren mit mehr als einem Schiedsrichter jede Entscheidung des Schiedsgerichts mit Mehrheit der Stimmen aller Mitglieder zu treffen.

(1) Jeżeli strony nie postanowiły inaczej, w postępowaniu arbitrażowym z udziałem więcej niż jednego arbitra każde rozstrzygnięcie sądu arbitrażowego jest podejmowane większością głosów wszystkich członków.

(2) Verweigert ein Schiedsrichter die Teilnahme an einer Abstimmung, können die übrigen Schiedsrichter ohne ihn entscheiden, sofern die Parteien nichts anderes vereinbart haben. Die Absicht, ohne den verweigernden Schiedsrichter über den Schiedsspruch abzustimmen, ist den Parteien vorher mitzuteilen. Bei anderen Entscheidungen sind die Parteien von der Abstimmungsverweigerung nachträglich in Kenntnis zu setzen.

(2) Jeżeli arbiter odmawia uczestnictwa w głosowaniu, pozostali arbitrzy mogą rozstrzygać bez niego, o ile strony nic innego nie umówiły. Zamiar głosowania nad wyrokiem arbitrażowym bez odmawiającego arbitra należy wcześniej oznajmić stronom. Co do innych rozstrzygnięć należy informować strony następczo o odmowie głosowania.

(3) Über einzelne Verfahrensfragen kann der vorsitzende Schiedsrichter allein entscheiden, wenn die Parteien oder die anderen Mitglieder des Schiedsgerichts ihn dazu ermächtigt haben.

(3) Pojedyncze kwestie proceduralne może rozstrzygać samodzielnie arbiter przewodniczący, gdy upoważniły go do tego strony lub inni członkowie sądu arbitrażowego.

§ 1053

Vergleich

Uгода

(1) Vergleichen sich die Parteien während des schiedsrichterlichen Verfahrens über die Streitigkeit, so beendet das Schiedsgericht das Verfahren. Auf Antrag der Parteien hält es den Vergleich in der Form eines Schiedsspruchs mit vereinbartem Wortlaut fest, sofern der Inhalt des Vergleichs nicht gegen die öffentliche Ordnung verstößt.

(1) Jeżeli strony zawrą ugodę co do sporu podczas postępowania arbitrażowego, sąd arbitrażowy zakończy postępowanie. Na wniosek stron ugoda otrzyma formę

wyroku arbitrażowego z uzgodnionym brzmieniem, o ile treść ugody nie godzi w porządek publiczny (*ordre public*).

(2) Ein Schiedsspruch mit vereinbartem Wortlaut ist gemäß § 1054 zu erlassen und muss angeben, dass es sich um einen Schiedsspruch handelt. Ein solcher Schiedsspruch hat dieselbe Wirkung wie jeder andere Schiedsspruch zur Sache.

(2) Wyrok arbitrażowy z uzgodnionym brzmieniem należy wydać stosownie do § 1054 i musi być podane, że chodzi o wyrok arbitrażowy. Taki wyrok arbitrażowy ma tę samą moc co każdy inny wyrok arbitrażowy co do istoty sprawy.

(3) Soweit die Wirksamkeit von Erklärungen eine notarielle Beurkundung erfordert, wird diese bei einem Schiedsspruch mit vereinbartem Wortlaut durch die Aufnahme der Erklärungen der Parteien in den Schiedsspruch ersetzt.

(3) Jeżeli skuteczność oświadczeń wymaga aktu notarialnego, jest on zastępowany w przypadku wyroku arbitrażowego z uzgodnionym brzmieniem przez przyjęcie oświadczeń stron do wyroku arbitrażowego.

(4) Mit Zustimmung der Parteien kann ein Schiedsspruch mit vereinbartem Wortlaut auch von einem Notar, der seinen Amtssitz im Bezirk des nach § 1062 Abs. 1, 2 für die Vollstreckbarerklärung zuständigen Gerichts hat, für vollstreckbar erklärt werden. Der Notar lehnt die Vollstreckbarerklärung ab, wenn die Voraussetzungen des Absatzes 1 Satz 2 nicht vorliegen.

(4) Za zgodą stron wyrok arbitrażowy z uzgodnionym brzmieniem może zostać ogłoszony jako wykonalny także przez notariusza, którego urzędowa siedziba znajduje się w okręgu sądu właściwego do ogłoszenia wykonalności według § 1062 ust. 1, 2. Notariusz odmawia ogłoszenia wykonalności, jeżeli nie są spełnione przesłanki określone w ustępie 1 zdanie 2.

§ 1054

Form und Inhalt des Schiedsspruchs

Forma i treść wyroku sądu polubownego

(1) Der Schiedsspruch ist schriftlich zu erlassen und durch den Schiedsrichter oder die Schiedsrichter zu unterschreiben. In schiedsrichterlichen Verfahren mit mehr als einem Schiedsrichter genügen die Unterschriften der Mehrheit aller Mitglieder des Schiedsgerichts, sofern der Grund für eine fehlende Unterschrift angegeben wird.

(1) Wyrok arbitrażowy powinien być wydany na piśmie i podpisany przez arbitra lub arbitrów. W postępowaniu arbitrażowym z udziałem więcej niż jednego arbitra wystarczają podpisy większości członków sądu arbitrażowego, o ile zostanie wskazany powód braku podpisu.

(2) Der Schiedsspruch ist zu begründen, es sei denn, die Parteien haben vereinbart, dass keine Begründung gegeben werden muss, oder es handelt sich um einen Schiedsspruch mit vereinbartem Wortlaut im Sinne des § 1053.

(2) **Wyrok arbitrażowy należy uzasadnić, chyba że strony postanowiły, że uzasadnienie nie musi być podawane, albo chodzi o wyrok arbitrażowy z uzgodnionym brzmieniem w rozumieniu § 1053.**

(3) Im Schiedsspruch sind der Tag, an dem er erlassen wurde, und der nach § 1043 Abs. 1 bestimmte Ort des schiedsrichterlichen Verfahrens anzugeben. Der Schiedsspruch gilt als an diesem Tag und diesem Ort erlassen.

(3) **W wyroku arbitrażowym należy podać dzień, w którym został on wydany, oraz miejsce postępowania ustalone według § 1043 ust. 1. Wyrok arbitrażowy uważa się za wydany w tym samym dniu i w tym samym miejscu.**

(4) Jeder Partei ist ein von den Schiedsrichtern unterschriebener Schiedsspruch zu übersenden.

(4) **Każdej stronie należy przesłać wyrok arbitrażowy podpisany przez arbitrów.**

§ 1055

Wirkungen des Schiedsspruchs

Skutki wyroku arbitrażowego

Der Schiedsspruch hat unter den Parteien die Wirkungen eines rechtskräftigen gerichtlichen Urteils.

Wyrok arbitrażowy ma między stronami skutki prawomocnego wyroku sądowego.

§ 1056

Beendigung des schiedsrichterlichen Verfahrens

Zakończenie postępowania arbitrażowego

(1) Das schiedsrichterliche Verfahren wird mit dem endgültigen Schiedsspruch oder mit einem Beschluss des Schiedsgerichts nach Absatz 2 beendet.

(1) **Postępowanie arbitrażowe kończy się ostatecznym wyrokiem arbitrażowym albo postanowieniem sądu arbitrażowego według ustępu 2.**

(2) Das Schiedsgericht stellt durch Beschluss die Beendigung des schiedsrichterlichen Verfahrens fest, wenn

1. der Kläger
 - a) es versäumt, seine Klage nach § 1046 Abs. 1 einzureichen und kein Fall des § 1048 Abs. 4 vorliegt, oder
 - b) seine Klage zurücknimmt, es sei denn, dass der Beklagte dem widerspricht und das Schiedsgericht ein berechtigtes Interesse des Beklagten an der endgültigen Beilegung der Streitigkeit anerkennt; oder
2. die Parteien die Beendigung des Verfahrens vereinbaren; oder
3. die Parteien das schiedsrichterliche Verfahren trotz Aufforderung des Schiedsgerichts nicht weiter betreiben oder die Fortsetzung des Verfahrens aus einem anderen Grund unmöglich geworden ist.

(2) Sąd arbitrażowy ustala zakończenie postępowania arbitrażowego, gdy

1. powód

a) zaniechuje wniesienia skargi według § 1046 ust. 1 i nie zachodzi przypadek określony w § 1048 ust. 4, albo

b) cofa swoją skargę, chyba że pozwany sprzeciwia się temu, a sąd arbitrażowy uznaje uzasadniony interes pozwanego w stanowczym rozstrzygnięciu sporu; albo

2. strony uzgodnią zakończenie postępowania; albo

3. strony postępowania arbitrażowego pomimo wezwania sądu arbitrażowego przestały działać albo kontynuowanie postępowania stało się niemożliwe z innego powodu.

(3) Vorbekanntlich des § 1057 Abs. 2 und der §§ 1058, 1059 Abs. 4 endet das Amt des Schiedsgerichts mit der Beendigung des schiedsrichterlichen Verfahrens.

(3) **Z zastrzeżeniem § 1057 ust. 2 oraz §§ 1058, 1059 ust. 4 urząd arbitra kończy się wraz z zakończeniem postępowania arbitrażowego.**

§ 1057

Entscheidung über die Kosten

Rozstrzygnięcie o kosztach

(1) Sofern die Parteien nichts anderes vereinbart haben, hat das Schiedsgericht in einem Schiedsspruch darüber zu entscheiden, zu welchem Anteil die Parteien die Kosten des schiedsrichterlichen Verfahrens einschließlich der den Parteien erwachsenen und zur zweckentsprechenden Rechtsverfolgung notwendigen Kosten zu tragen haben. Hierbei entscheidet das Schiedsgericht nach pflichtgemäßem Ermessen unter Berücksichtigung der Umstände des Einzelfalles, insbesondere des Ausgangs des Verfahrens.

(1) **Jeżeli strony nie postanowiły inaczej, sąd arbitrażowy w wyroku arbitrażowym powinien rozstrzygnąć o tym, w jakiej części strony powinny ponieść koszty postępowania arbitrażowego, włączając w to koszty poniesione przez strony dla celowego dochodzenia ich praw. Sąd arbitrażowy rozstrzyga według własnego rzetelnego rozważania przy uwzględnieniu okoliczności sprawy, w szczególności biorąc pod uwagę wynik postępowania.**

(2) Soweit die Kosten des schiedsrichterlichen Verfahrens feststehen, hat das Schiedsgericht auch darüber zu entscheiden, in welcher Höhe die Parteien diese zu tragen haben. Ist die Festsetzung der Kosten unterblieben oder erst nach Beendigung des schiedsrichterlichen Verfahrens möglich, wird hierüber in einem gesonderten Schiedsspruch entschieden.

(2) **Jeżeli koszty postępowania arbitrażowego zostały ustalone, sąd arbitrażowy powinien także rozstrzygnąć o tym, w jakiej wysokości strony powinny je ponieść. Jeżeli**

ustalenie kosztów nie zostało dokonane lub jest możliwe dopiero po zakończeniu postępowania arbitrażowego, zostanie o tym rozstrzygnięte w odrębnym wyroku arbitrażowym.

§ 1058

Berichtigung, Auslegung und Ergänzung des Schiedsspruchs

Sprostowanie, wykładnia i uzupełnienie wyroku arbitrażowego

(1) Jede Partei kann beim Schiedsgericht beantragen,

1. Rechen-, Schreib- und Druckfehler oder Fehler ähnlicher Art im Schiedsspruch zu berichtigen;
2. bestimmte Teile des Schiedsspruchs auszulegen;
3. einen ergänzenden Schiedsspruch über solche Ansprüche zu erlassen, die im schiedsrichterlichen Verfahren zwar geltend gemacht, im Schiedsspruch aber nicht behandelt worden sind.

(1) Każda strona może wnosić przed sądem arbitrażowym, aby

- 1. sprostować w wyroku arbitrażowym pomyłkę rachunkową, pisemną, w druku albo błąd podobnego rodzaju;**
- 2. dokonać wykładni określonych części wyroku arbitrażowego;**
- 3. wydać uzupełniający wyrok arbitrażowy co do takich roszczeń, które wprawdzie zostały podniesione w postępowaniu arbitrażowym, jednak nie zostały rozstrzygnięte w wyroku arbitrażowym.**

(2) Sofern die Parteien keine andere Frist vereinbart haben, ist der Antrag innerhalb eines Monats nach Empfang des Schiedsspruchs zu stellen.

(2) O ile strony nie umówiły innego terminu, wnioski należy złożyć w ciągu miesiąca od otrzymania wyroku arbitrażowego.

(3) Das Schiedsgericht soll über die Berichtigung oder Auslegung des Schiedsspruchs innerhalb eines Monats und über die Ergänzung des Schiedsspruchs innerhalb von zwei Monaten entscheiden.

(3) Sąd arbitrażowy powinien rozstrzygnąć o sprostowaniu albo wykładni wyroku arbitrażowego w ciągu miesiąca, a o uzupełnieniu wyroku arbitrażowego w ciągu dwóch miesięcy.

(4) Eine Berichtigung des Schiedsspruchs kann das Schiedsgericht auch ohne Antrag vornehmen.

(4) Sąd arbitrażowy może dokonać sprostowania wyroku arbitrażowego także bez wniosku.

(5) § 1054 ist auf die Berichtigung, Auslegung oder Ergänzung des Schiedsspruchs anzuwenden.

(5) Do sprostowania, wykładni albo uzupełnienia wyroku arbitrażowego stosuje się § 1054.

Siebter Abschnitt
Rechtsbehelf gegen den Schiedsspruch
Rozdział siódmy
Skarga przeciwko wyrokowi arbitrażowemu

§ 1059

Aufhebungsantrag

Wniosek o uchYLENIE

(1) Gegen einen Schiedsspruch kann nur der Antrag auf gerichtliche Aufhebung nach den Absätzen 2 und 3 gestellt werden.

(1) Przeciwno wyrokowi arbitrażowemu można złożyć tylko wniosek o sądowe uchYLENIE według ustępów 2 i 3.

(2) Ein Schiedsspruch kann nur aufgehoben werden,

1. wenn der Antragsteller begründet geltend macht, dass
 - a) eine der Parteien, die eine Schiedsvereinbarung nach §§ 1029, 1031 geschlossen haben, nach dem Recht, das für sie persönlich maßgebend ist, hierzu nicht fähig war, oder dass die Schiedsvereinbarung nach dem Recht, dem die Parteien sie unterstellt haben oder, falls die Parteien hierüber nichts bestimmt haben, nach deutschem Recht ungültig ist; oder
 - b) er von der Bestellung eines Schiedsrichters oder von dem schiedsrichterlichen Verfahren nicht gehörig in Kenntnis gesetzt worden ist oder dass er aus einem anderen Grund seine Angriffs- oder Verteidigungsmittel nicht hat geltend machen können; oder
 - c) der Schiedsspruch eine Streitigkeit betrifft, die in der Schiedsabrede nicht erwähnt ist oder nicht unter die Bestimmungen der Schiedsklausel fällt, oder dass er Entscheidungen enthält, welche die Grenzen der Schiedsvereinbarung überschreiten; kann jedoch der Teil des Schiedsspruchs, der sich auf Streitpunkte bezieht, die dem schiedsrichterlichen Verfahren unterworfen waren, von dem Teil, der Streitpunkte betrifft, die ihm nicht unterworfen waren, getrennt werden, so kann nur der letztgenannte Teil des Schiedsspruchs aufgehoben werden; oder
 - d) die Bildung des Schiedsgerichts oder das schiedsrichterliche Verfahren einer Bestimmung dieses Buches oder einer zulässigen Vereinbarung der Parteien nicht entsprochen hat und anzunehmen ist, dass sich dies auf den Schiedsspruch ausgewirkt hat; oder
2. wenn das Gericht feststellt, dass
 - a) der Gegenstand des Streites nach deutschem Recht nicht schiedsfähig ist; oder
 - b) die Anerkennung oder Vollstreckung des Schiedsspruchs zu einem Ergebnis führt, das der öffentlichen Ordnung (ordre public) widerspricht.

(2) Wyrok arbitrażowy może być uchylony tylko,

1. jeżeli wnioskodawca zasadnie wykáže, że

- a) jedna ze stron, które zawarły zapis arbitrażowy według §§ 1029, 1031, według prawa, które dla niej osobiście jest właściwe, nie miała zdolności do zawarcia zapisu arbitrażowego albo zapis arbitrażowy jest nieważny według prawa, któremu poddały go strony lub, jeżeli strony nic co do tego nie postanowiły, jest nieważny według prawa niemieckiego; albo
- b) nie został właściwie powiadomiony o powołaniu arbitra lub o postępowaniu przed sądem arbitrażowym albo z innego powodu nie mógł wykorzystać przysługujących mu środków zaczepnych lub obronnych; albo
- c) wyrok arbitrażowy dotyczy sporu, który w umowie arbitrażowej nie jest wspomniany albo nie podpada pod postanowienia klauzuli arbitrażowej, albo zawiera rozstrzygnięcia, które przekraczają granice zapisu arbitrażowego; może jednak zostać oddzielona ta część wyroku arbitrażowego, która odnosi się do punktu spornego, który został poddany postępowaniu arbitrażowemu, od części która dotyczy punktu spornego, który nie był mu poddany, tak że może być uchylona tylko ta ostatnia część wyroku arbitrażowego; albo
- d) sposób utworzenia sądu arbitrażowego albo postępowanie arbitrażowe nie odpowiadały postanowieniom tej księgi lub prawnie dopuszczalnemu porozumieniu stron i należy przyjąć, że wpłynęło to na wyrok arbitrażowy; albo

2. kiedy sąd ustali, że

- a) przedmiot sporu według prawa niemieckiego nie podlega arbitrażowi; albo
- b) uznanie lub wykonanie wyroku sądu arbitrażowego prowadzi do rezultatu, który sprzeciwia się porządkowi publicznemu (*ordre public*).

(3) Sofern die Parteien nichts anderes vereinbaren, muss der Aufhebungsantrag innerhalb einer Frist von drei Monaten bei Gericht eingereicht werden. Die Frist beginnt mit dem Tag, an dem der Antragsteller den Schiedsspruch empfangen hat. Ist ein Antrag nach § 1058 gestellt worden, verlängert sich die Frist um höchstens einen Monat nach Empfang der Entscheidung über diesen Antrag. Der Antrag auf Aufhebung des Schiedsspruchs kann nicht mehr gestellt werden, wenn der Schiedsspruch von einem deutschen Gericht für vollstreckbar erklärt worden ist.

(3) Jeżeli strony nie postanowiły inaczej, wniosek o uchylenie musi być złożony w sądzie w terminie trzech miesięcy. Termin ten rozpoczyna się z dniem, w którym wnioskodawca otrzymał wyrok arbitrażowy. Jeżeli został złożony wniosek według § 1058, termin ulega przedłużeniu najwyżej o miesiąc od otrzymania rozstrzygnięcia o tym wniosku. Nie można złożyć wniosku o uchylenie wyroku arbitrażowego, jeżeli niemiecki sąd stwierdził już wykonalność wyroku arbitrażowego.

(4) Ist die Aufhebung beantragt worden, so kann das Gericht in geeigneten Fällen

auf Antrag einer Partei unter Aufhebung des Schiedsspruchs die Sache an das Schiedsgericht zurückverweisen.

(4) Jeżeli został złożony wniosek o uchylenie, sąd może w stosownych przypadkach na wniosek strony po uchyleniu wyroku arbitrażowego zwrócić sprawę do sądu arbitrażowego.

(5) Die Aufhebung des Schiedsspruchs hat im Zweifel zur Folge, dass wegen des Streitgegenstandes die Schiedsvereinbarung wiederauflebt.

(5) Uchylenie wyroku arbitrażowego oznacza w razie wątpliwości, że w odniesieniu do przedmiotu sporu zapis arbitrażowy obowiązuje nadal.

Achter Abschnitt

Voraussetzungen der Anerkennung und Vollstreckung von Schiedssprüchen

Rozdział ósmy

Przesłanki uznania i wykonania wyroków arbitrażowych

§ 1060

Inländische Schiedssprüche

Krajowe wyroki arbitrażowe

(1) Die Zwangsvollstreckung findet statt, wenn der Schiedsspruch für vollstreckbar erklärt ist.

(1) Egzekucja przymusowa odbywa się, kiedy zostanie stwierdzona wykonalność wyroku arbitrażowego.

(2) Der Antrag auf Vollstreckbarerklärung ist unter Aufhebung des Schiedsspruchs abzulehnen, wenn einer der in § 1059 Abs. 2 bezeichneten Aufhebungsgründe vorliegt. Aufhebungsgründe sind nicht zu berücksichtigen, soweit im Zeitpunkt der Zustellung des Antrags auf Vollstreckbarerklärung ein auf sie gestützter Aufhebungsantrag rechtskräftig abgewiesen ist. Aufhebungsgründe nach § 1059 Abs. 2 Nr. 1 sind auch dann nicht zu berücksichtigen, wenn die in § 1059 Abs. 3 bestimmten Fristen abgelaufen sind, ohne dass der Antragsgegner einen Antrag auf Aufhebung des Schiedsspruchs gestellt hat.

(2) Wniosek o stwierdzenie wykonalności należy oddalić wraz z uchyleniem wyroku arbitrażowego, jeżeli zachodzi jedna z przesłanek uchylenia opisanych w § 1059 ust. 2. Przyczyn uchylenia nie należy uwzględniać, o ile w chwili złożenia wniosku o stwierdzenie wykonalności oparty o nie wniosek o uchylenie został prawomocnie odrzucony. Przyczyn uchylenia według § 1059 ust. 2 nr 1 nie należy uwzględniać także wtedy, gdy terminy określone w § 1059 ust. 3 upłynęły, bez względu na to, czy strona sprzeciwiająca się wnioskowi o stwierdzenie wykonalności sama zgłosiła wniosek o uchylenie wyroku arbitrażowego.

§ 1061

Ausländische Schiedssprüche

Zagraniczne wyroki arbitrażowe

(1) Die Anerkennung und Vollstreckung ausländischer Schiedssprüche richtet sich nach dem Übereinkommen vom 10. Juni 1958 über die Anerkennung und Vollstreckung ausländischer Schiedssprüche (BGBl. 1961 II S. 121). Die Vorschriften in anderen Staatsverträgen über die Anerkennung und Vollstreckung von Schiedssprüchen bleiben unberührt.

(1) Uznanie i wykonanie zagranicznych wyroków arbitrażowych dokonuje się według umowy z 10.6.1958 r. o uznaniu i wykonaniu zagranicznych wyroków arbitrażowych (Federalny Dziennik Ustaw z 1961 r., t. II, s. 121). Przepisy innych umów międzynarodowych o uznaniu i wykonaniu wyroków arbitrażowych pozostają nie naruszone.

(2) Ist die Vollstreckbarerklärung abzulehnen, stellt das Gericht fest, dass der Schiedsspruch im Inland nicht anzuerkennen ist.

(2) Jeżeli należy odmówić stwierdzenia wykonalności, sąd stwierdza, że wyrok arbitrażowy nie może być uznany w kraju.

(3) Wird der Schiedsspruch, nachdem er für vollstreckbar erklärt worden ist, im Ausland aufgehoben, so kann die Aufhebung der Vollstreckbarerklärung beantragt werden.

(3) Jeżeli wyrok arbitrażowy, po stwierdzeniu jego wykonalności, zostanie uchylony za granicą, to dopuszczalny jest wniosek o uchylenie stwierdzenia jego wykonalności.

Neunter Abschnitt

Gerichtliches Verfahren

Rozdział dziewiąty

Postępowanie sądowe

§ 1062

Zuständigkeit

Właściwość

(1) Das Oberlandesgericht, das in der Schiedsvereinbarung bezeichnet ist oder, wenn eine solche Bezeichnung fehlt, in dessen Bezirk der Ort des schiedsrichterlichen Verfahrens liegt, ist zuständig für Entscheidungen über Anträge betreffend

1. die Bestellung eines Schiedsrichters (§§ 1034, 1035), die Ablehnung eines Schiedsrichters (§ 1037) oder die Beendigung des Schiedsrichteramtes (§ 1038);
2. die Feststellung der Zulässigkeit oder Unzulässigkeit eines schiedsrichterlichen Verfahrens (§ 1032) oder die Entscheidung eines Schiedsgerichts, in der dieses

seine Zuständigkeit in einem Zwischenentscheid bejaht hat (§ 1040);

3. die Vollziehung, Aufhebung oder Änderung der Anordnung vorläufiger oder sichernder Maßnahmen des Schiedsgerichts (§ 1041);
4. die Aufhebung (§ 1059) oder die Vollstreckbarerklärung des Schiedsspruchs (§§ 1060 ff.) oder die Aufhebung der Vollstreckbarerklärung (§ 1061).

(1) Wyższy sąd krajowy, który w zapisie arbitrażowym jest określony albo gdy brakuje takiego oznaczenia, w którego okręgu znajduje się miejsce postępowania arbitrażowego, jest właściwy dla rozstrzygnięć co do wniosków dotyczących:

1. powołania arbitra (§§ 1034, 1035), wyłączenia arbitra (§ 1037) albo zakończenie urzędu arbitra (§ 1038);
2. ustalenia dopuszczalności lub niedopuszczalności postępowania arbitrażowego przed sądem arbitrażowym (§ 1032) albo rozstrzygnięcia sądu arbitrażowego, w którym sąd arbitrażowy potwierdził orzeczeniem wstępnym swoją właściwość (§ 1040);
3. wykonania, zniesienia albo zmiany zarządzenia sądu arbitrażowego o zastosowaniu środków tymczasowych albo zabezpieczających (§ 1041);
4. uchylenia (§ 1059) lub stwierdzenia wykonalności wyroku arbitrażowego (§§ 1060 i następne) albo uchylenia stwierdzenia wykonalności (§ 1061).

(2) Besteht in den Fällen des Absatzes 1 Nr. 2 erste Alternative, Nr. 3 oder 4 kein deutscher Schiedsort, so ist für die Entscheidungen das Oberlandesgericht zuständig, in dessen Bezirk der Antragsgegner seinen Sitz oder gewöhnlichen Aufenthalt hat oder sich Vermögen des Antragsgegners oder der mit der Schiedsklage in Anspruch genommene oder von der Maßnahme betroffene Gegenstand befindet, hilfsweise das Kammergericht.

(2) Jeżeli w przypadkach z ustępu 1 nr 2 pierwsza alternatywa, nr 3 albo 4 nie można wskazać miejsca arbitrażu w Niemczech, to dla rozstrzygnięcia właściwy jest wyższy sąd krajowy, w którego okręgu ma siedzibę lub miejsce stałego pobytu przeciwnik wniosku albo gdzie znajduje się przedmiot, którego dotyczy powództwo arbitrażowe lub zastosowany środek ochrony prawny, posiłkowo wyższy sąd krajowy w Berlinie.

(3) In den Fällen des § 1025 Abs. 3 ist für die Entscheidung das Oberlandesgericht zuständig, in dessen Bezirk der Kläger oder der Beklagte seinen Sitz oder seinen gewöhnlichen Aufenthalt hat.

(3) W przypadkach § 1025 ust. 3 dla rozstrzygnięcia właściwy jest wyższy sąd krajowy, w którego okręgu powód albo pozwany mają swoją siedzibę lub swoje zwyczajne miejsce pobytu.

(4) Für die Unterstützung bei der Beweisaufnahme und sonstige richterliche Handlungen (§ 1050) ist das Amtsgericht zuständig, in dessen Bezirk die richterliche Handlung vorzunehmen ist.

(4) Dla udzielenia pomocy przy przeprowadzeniu dowodu i pozostałych czynno-

ści sądowych (§ 1050) właściwy jest sąd rejonowy, w którego okręgu mają być podjęte czynności sądowe.

(5) Sind in einem Land mehrere Oberlandesgerichte errichtet, so kann die Zuständigkeit von der Landesregierung durch Rechtsverordnung einem Oberlandesgericht oder dem obersten Landesgericht übertragen werden; die Landesregierung kann die Ermächtigung durch Rechtsverordnung auf die Landesjustizverwaltung übertragen. Mehrere Länder können die Zuständigkeit eines Oberlandesgerichts über die Ländergrenzen hinaus vereinbaren.

(5) Jeżeli w danym kraju związkowym istnieje kilka wyższych sądów krajowych, to ta właściwość może być przyznana przez rząd kraju związkowego w drodze rozporządzenia jednemu wyższemu sądowi krajowemu albo najwyższemu sądowi krajowemu; rząd kraju związkowego może przenosić upoważnienie w drodze rozporządzenia na krajową administrację sądownictwa. Kilka krajów związkowych może ustalić dla siebie wspólną właściwość jednego wyższego sądu krajowego.

§ 1063

Allgemeine Vorschriften

Przepisy ogólne

(1) Das Gericht entscheidet durch Beschluss. Vor der Entscheidung ist der Gegner zu hören.

(1) Sąd rozstrzyga przez postanowienie. Przed rozstrzygnięciem należy wysłuchać przeciwnika.

(2) Das Gericht hat die mündliche Verhandlung anzuordnen, wenn die Aufhebung des Schiedsspruchs beantragt wird oder wenn bei einem Antrag auf Anerkennung oder Vollstreckbarerklärung des Schiedsspruchs Aufhebungsgründe nach § 1059 Abs. 2 in Betracht kommen.

(2) Sąd zarządza rozprawę ustną, jeżeli złożono wniosek o uchylenie wyroku polubownego albo jeżeli w przypadku wniosku o uznanie lub stwierdzenie wykonalności wyroku arbitrażowego są brane pod uwagę podstawy uchylenia według § 1059 ust. 2.

(3) Der Vorsitzende des Zivilsenats kann ohne vorherige Anhörung des Gegners anordnen, dass der Antragsteller bis zur Entscheidung über den Antrag die Zwangsvollstreckung aus dem Schiedsspruch betreiben oder die vorläufige oder sichernde Maßnahme des Schiedsgerichts nach § 1041 vollziehen darf. Die Zwangsvollstreckung aus dem Schiedsspruch darf nicht über Maßnahmen zur Sicherung hinausgehen. Der Antragsgegner ist befugt, die Zwangsvollstreckung durch Leistung einer Sicherheit in Höhe des Betrages, wegen dessen der Antragsteller vollstrecken kann, abzuwenden.

(3) Przewodniczący prezydium izby cywilnej wyższego sądu krajowego może bez uprzedniego wysłuchania przeciwnika procesowego wnioskodawcy zarządzić, że

wnioskodawca do czasu rozstrzygnięcia o wniosku będzie prowadził egzekucję z wyroku arbitrażowego albo że może realizować środki tymczasowe lub zabezpieczające sądu arbitrażowego według § 1041. Egzekucja z wyroku arbitrażowego nie powinna wykraczać poza środki zabezpieczające. Przeciwnik procesowy wnioskodawcy jest uprawniony, aby w celu zapobieżenia egzekucji świadczyć zabezpieczenie z kwoty, z powodu której wnioskodawca może prowadzić egzekucję.

(4) Solange eine mündliche Verhandlung nicht angeordnet ist, können zu Protokoll der Geschäftsstelle Anträge gestellt und Erklärungen abgegeben werden.

(4) Dopóki nie została zarządzona rozprawa ustna, wnioski i oświadczenia mogą być składane do protokołu w kancelarii sądu.

§ 1064

Besonderheiten bei der Vollstreckbarerklärung von Schiedssprüchen

Ordreności przy stwierdzaniu wykonalności wyroków arbitrażowych

(1) Mit dem Antrag auf Vollstreckbarerklärung eines Schiedsspruchs ist der Schiedsspruch oder eine beglaubigte Abschrift des Schiedsspruchs vorzulegen. Die Beglaubigung kann auch von dem für das gerichtliche Verfahren bevollmächtigten Rechtsanwalt vorgenommen werden.

(1) Wraz z wnioskiem o uznanie wykonalności wyroku arbitrażowego należy złożyć wyrok sądu arbitrażowego lub poświadczony odpis wyroku arbitrażowego. Poświadczenie może zostać dokonane także przez adwokata umocowanego do postępowania sądowego.

(2) Der Beschluss, durch den ein Schiedsspruch für vollstreckbar erklärt wird, ist für vorläufig vollstreckbar zu erklären.

(2) Postanowienie, na mocy którego wyrok arbitrażowy jest uznawany za wykonalny, powinno być wydane jako tymczasowo wykonalne.

(3) Auf ausländische Schiedssprüche sind die Absätze 1 und 2 anzuwenden, soweit Staatsverträge nicht ein anderes bestimmen.

(3) Do zagranicznych wyroków arbitrażowych stosuje się ustępy 1 i 2, o ile umowy międzynarodowe nie przewidują odmiennie.

§ 1065

Rechtsmittel

Środek prawny

(1) Gegen die in § 1062 Abs. 1 Nr. 2 und 4 genannten Entscheidungen findet die Rechtsbeschwerde statt. Im Übrigen sind die Entscheidungen in den in § 1062 Abs. 1 bezeichneten Verfahren unanfechtbar.

(1) Przeciwno rozstrzygnięciom wymienionym w § 1062 ust. 1 nr 2 i 4 przysługuje zażalenie. Poza tym rozstrzygnięcia w postępowaniu określonym w § 1062 ust. 1 są

niezaskarżalne.

(2) Die Rechtsbeschwerde kann auch darauf gestützt werden, dass die Entscheidung auf einer Verletzung eines Staatsvertrages beruht. Die §§ 707, 717 sind entsprechend anzuwenden.

(2) Zażalenie może się opierać także na tym, że rozstrzygnięcie narusza umowę międzynarodową. §§ 707, 717 stosuje się odpowiednio.

Zehnter Abschnitt

Außervertragliche Schiedsgerichte

Rozdział dziesiąty

Pozaumowne sądy arbitrażowe

§ 1066

Entsprechende Anwendung der Vorschriften des Zehnten Buches

Odpowiednie stosowanie przepisów księgi dziesiątej

Für Schiedsgerichte, die in gesetzlich statthafter Weise durch letztwillige oder andere nicht auf Vereinbarung beruhende Verfügungen angeordnet werden, gelten die Vorschriften dieses Buches entsprechend.

Przepisy tej księgi stosuje się odpowiednio do sądów arbitrażowych ustanowionych w ustawowo dopuszczalny sposób w aktach ostatniej woli albo w innych dyspozycjach, które nie są oparte na umowie.